شبهه صدقیه/ شبهه مفهومیّه/شبهه حکمیّه

- [1]

شبهه مفهومیه و اقسام آن

من اصلاً این طوری عرض نکردم،

۱.شبهه در مقصود =< حکمیّه

من عرض کردم آن شبهه مفهومیه ی رایج که میگوییم حکمیه هست، واقعاً شبهه مقصودیه هست، نه مفهومیه. و لذا شبهه مقصودیه خودش نوعی از شبهات حکمیه است و یک صغرایی از آنهاست؛شبهات حکمیه ای داریم که عامّ و خاص و اجمال عام و خاص نیست، شبهه حکمیّه ی مطلق است.

۲.شبهه در مفهوم لغوی =< موضوعیّه

اما در شبهه مفهومیّه ای که ما واقعاً نباید سراغ قفس وسائل بروی؛ باید سراغ قفس لسان العرب بروی، آنجا شبهه موضوعیه است و شبیه همین صدقیهای است که الان میگوییم، صدقیهای که الان میگوییم نباید برای حل نفس این شبهه سراغ شارع بروی، شارع حرف خودش را زده، الان در محدوده انشاء شک ندارم، ما در انطباق یک چیزی بر مصداق خارجی شک داریم[2].

---

[1] اشکال یکی از دوستان حاضر در جلسه درس

[2] با توجه به ارجاع شبهات مفهومیه مصطلح به شبهه موضوعیه، دیگر تفاوتی بین دیدگاه استاد و دیدگاه مرحوم حلّی در این زمینه نیست. چه قائل شویم که شبهه صدقیه بازگشت به شبهه مفهومیه می کند و چه آن را شبهه ای مستقل بگیریم،علی ای حال با شبهه ای موضوعی و نه حکمی مواجهیم.

بازبینی #1
ایجاد شده 22 مارس 2025 12:50:05 توسط ... .
به روزرسانی شده 22 مارس 2025 12:50:52 توسط ... .